

KESKI-SUOMEN KALATALOUSKESKUS RY /
Keuruun kalatalousalue

TUTKIMUKSIA/TIEDONANTOJA 2024

Asunnan reitin, Yltiän reitin ja Multianjoen sähkökoekalastukset 2024

Keski-Suomen kalatalouskeskus ry
Saku Salonen

Jyväskylä 2024

Sisällys

TUTKIMUKSIA / TIEDONANTOJA 2024	1
Johdanto	3
Asunnan reitti	4
Hoskarinjoki, Kalmakoski	4
Hirvonjoki, Siltala	5
Myllylänjoki	6
Tarkastelu	7
Multianjoki	7
Tarkastelu	12
Yhtiän reitti	12
Tarkastelu	13
Kirjallisuusviitteet	13

Johdanto

Keuruun kalatalousalue koekalasti Asunnan reitin, Yltiän reitin ja Multianjoen virtavesiä. Koekalastuskohteet on esitetty reittikohtaisesti ja tuloksiin on lisätty myös kohteen mahdolliset istutustiedot sekä aiempia koekalastustuloksia.

Seurantajaksolle on mahtunut poikkeuksellisia vesivuotia. 2017 oli sateinen ja kylmä ja virtaama pysyi hyvänä koko vuoden. 2018 oli kuiva ja kuuma ja myös talvi oli kuiva. 2019 kuivuus jatkui kesällä, mutta kuumuus ei jokivesistöjä haitannut. 2020 oli poikkeukselliset talvitulvat, mutta kevään ja kesän virtaamat pysyivät suhteellisen normaaleina, mutta syksy oli jälleen melko vähävetinen. Vuosina 2022 ja 2024 sademäärät vaihtelivat paikallisesti varsin suuresti ja paikoin kuivuus ja hellejaksot ovat voineet haitata jokivesiä, erityisesti jos alueelle ei purkaudu viileitä pohjavesiä.

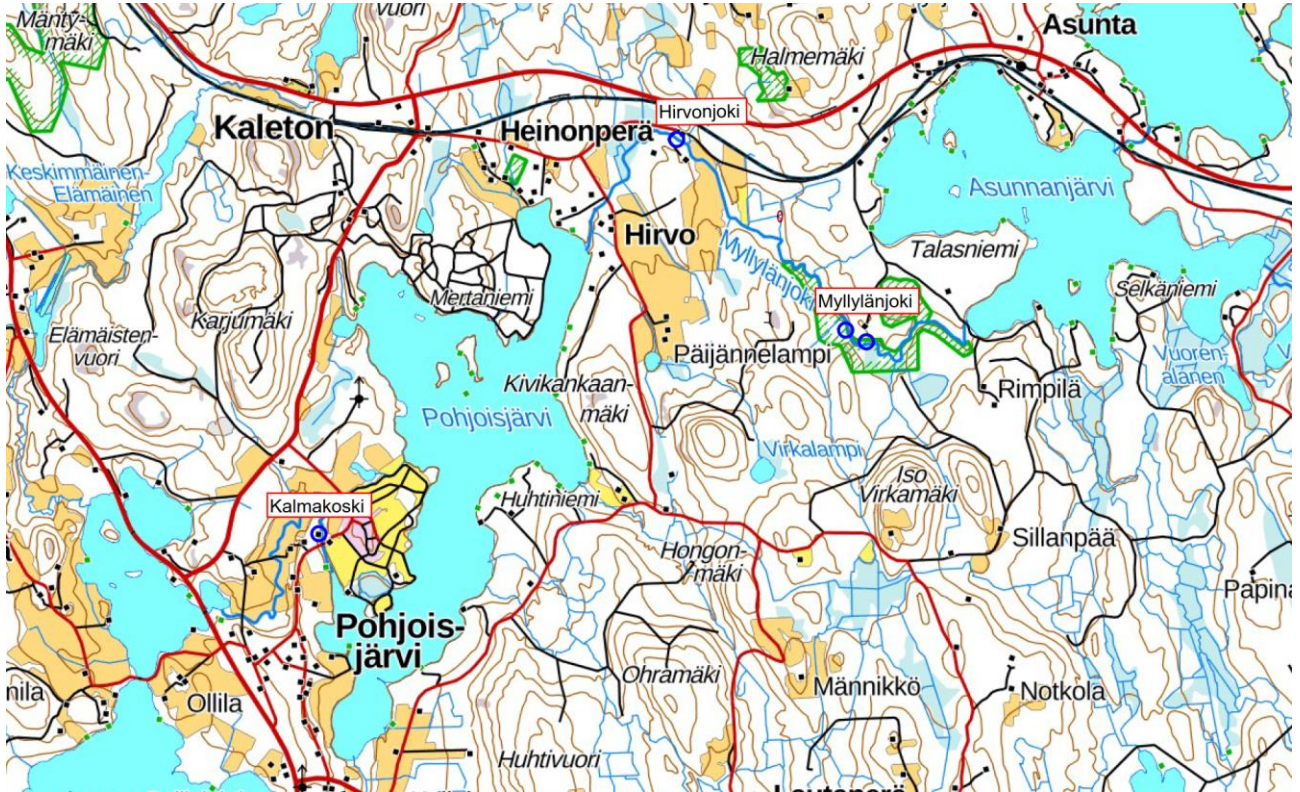
Sähkökoekalastus on tehty elokuussa 2024 yhdellä poistopyynnillä kannettavalla akkukäyttöisellä sähkökalastuslaitteella Hans Grassl IG200-2. Esitetyt tiheydet ovat absoluuttisia korjaamattomia tiheyksiä, joka on aina minimiarvio poikastiheyksistä. Vanhempien ikäryhmien pyydystettävyyden on melko huono ja niiden tiheydet ovat myös aliarvioita.

Sähkökalastusten tulokset on viety valtakunnalliseen koekalastusrekisteriin. Koekalastukset ovat saaneet rahoitusta Pohjois-Savon ELY-keskukselta kalatalouden edistämismäärärahoista.

Asunnan reitti

Asunnan reitin virtavesiin on tehty kunnostuksia syksyllä 2018. Reitin alimmassa koskessa Hoskarinjoen Kalmakoskessa on täydellinen nousueste. Vanha betoninen pato estää kalan nousemisen ylempäs reitille.

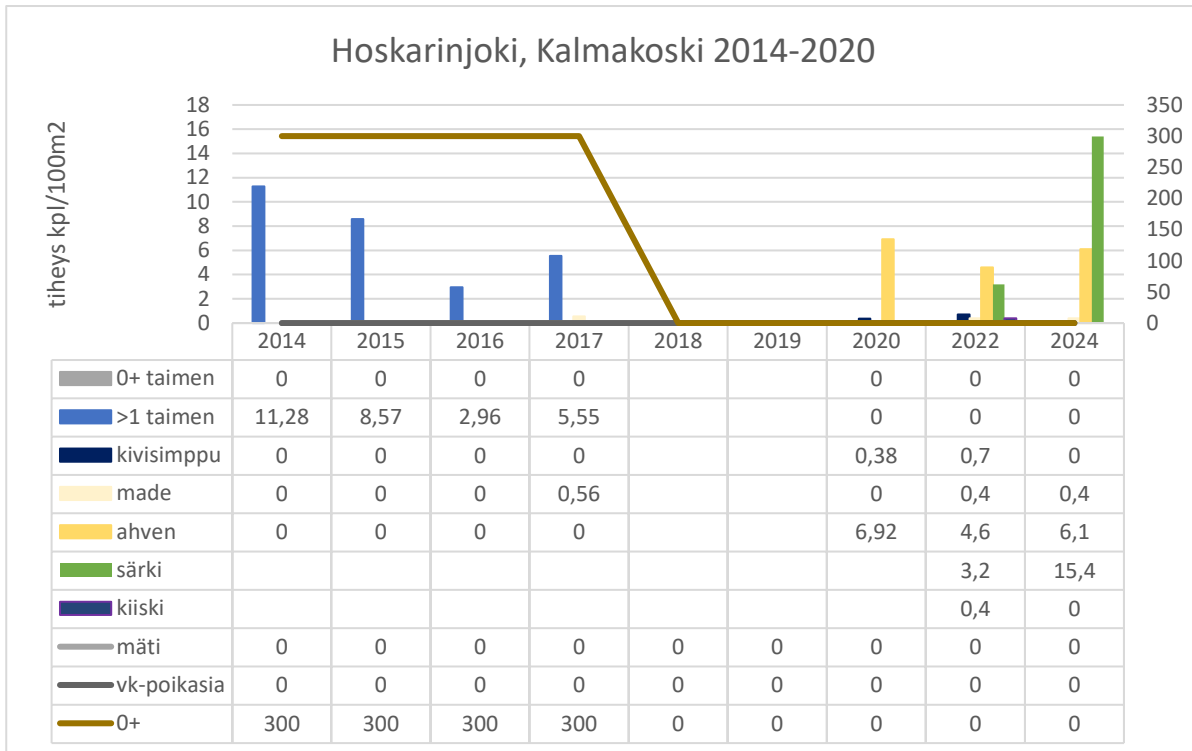
Kalmakoski on ainoa reitin koski, johon on viime aikoina tehty istutuksia. Ylempänä reitillä on luontaisesti lisääntyvä taimenkanta. Asunnan koskien perkaukukset ovat paikoin olleet todella voimakkaita. Koalojen sijainti on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Asunnan reitin koalojen sijainti.

Hoskarinjoki, Kalmakoski

Aikaisemmat istutukset 0+ poikasilla ovat jossain määrin menestyneet Kalmakoskessa. Luontaista lisääntymistä padon alapuolella ei ole havaittu. Vuosien 2020, 2022 ja 2024 koekalastuksissa koskesta ei ole saatu yhtään taimenta. Koalan koko oli 280 m². Taimenkanta on käytännössä istutusten varassa (kuva 2).

Kuva 2. Kalmakosken istutuksia ja kalatiheyksiä 2014-2024.

Hirvonjoki, Siltala

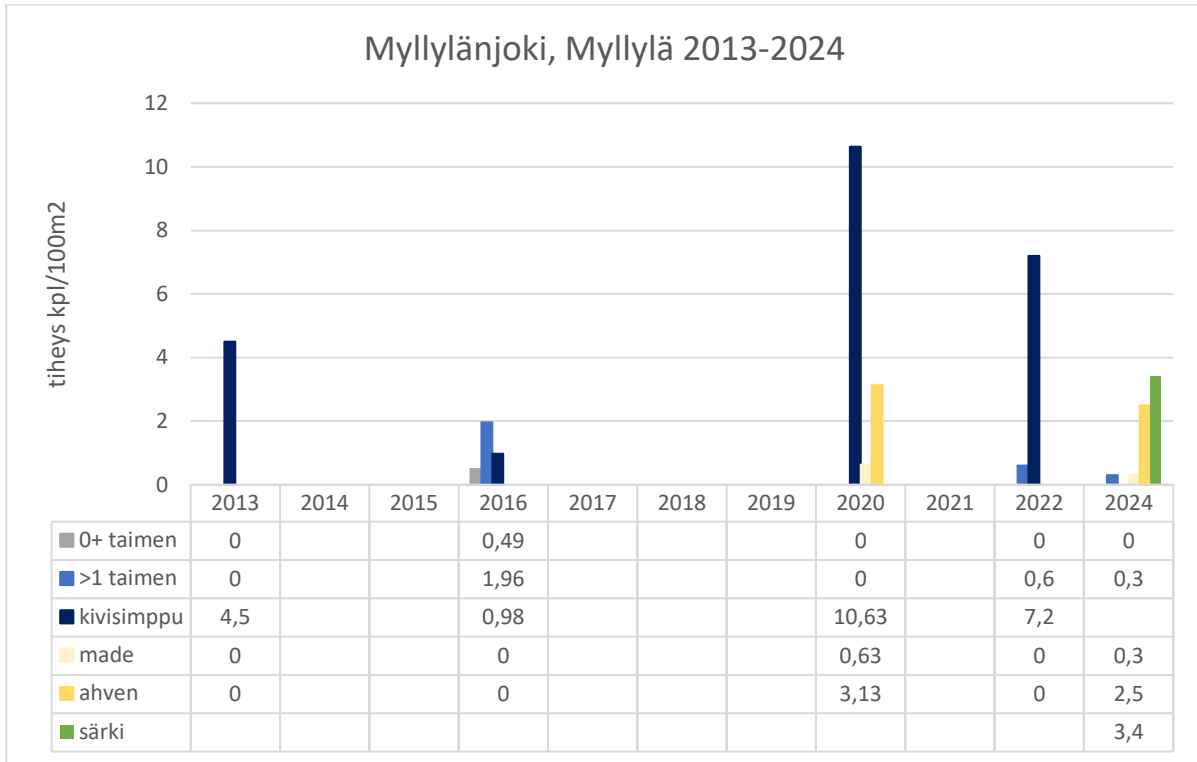
Hirvonjoen Siltalankoski on lyhyt voimallisesti perattu virtapaikka. Koskesta on tehty satunnaisia havaintoja taimenista. 2024 koskesta ei saatu yhtään taimenta. (kuva 3). Koealan koko oli 228 m².

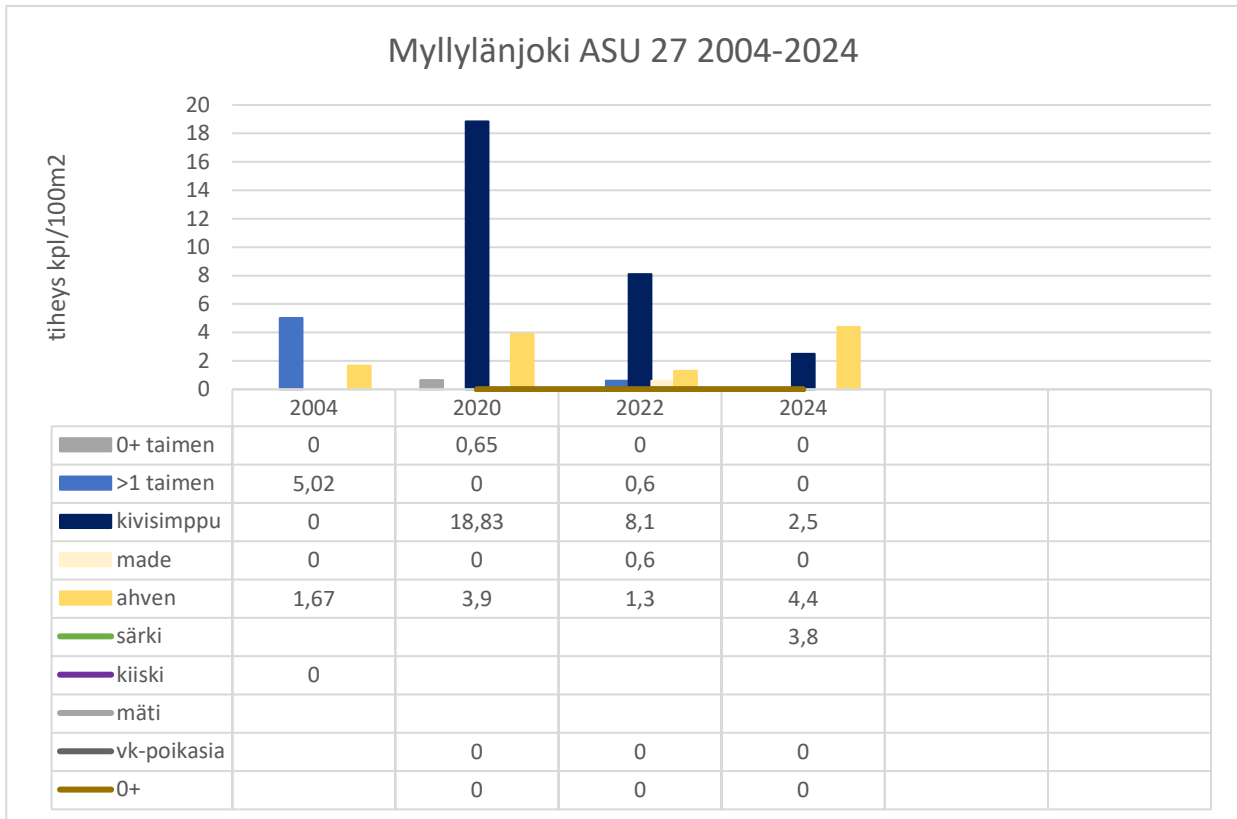
Kuva 3. Siltalankosken kalatiheyksiä 2013-2024.

Myllylänjoki

Myllylänjoessa on kaksi koealaa. Alavirrasta ylös ensimmäisenä (Myllylä) seuranta-ala on suvantomaisen osuuden alapuolella ja toinen (ASU 27) on ELY:n perustama koeala alkaen suvannosta kohti koskea. Myllylänjoen koealoilta on satunnaisia havaintoja taimenen luontaisesta lisääntymisestä. 2024 Myllylän koealalta (320m²) saatiin yksi 175 mm:n rasvaevällinen taimen ja ASU 27 koealalta (160 m²) ei saatu yhtään taimenta (kuva 4. ja 5.). Koealoilta ei tehty havaintoja 0+ taimenista. Myllylänjoella sähkökoealastuksissa tehtiin useita havaintoja erikokoisista jokiravuista.

Kuva 4. Myllylä seuranta-ala kalatiheyksiä 2013-2024.

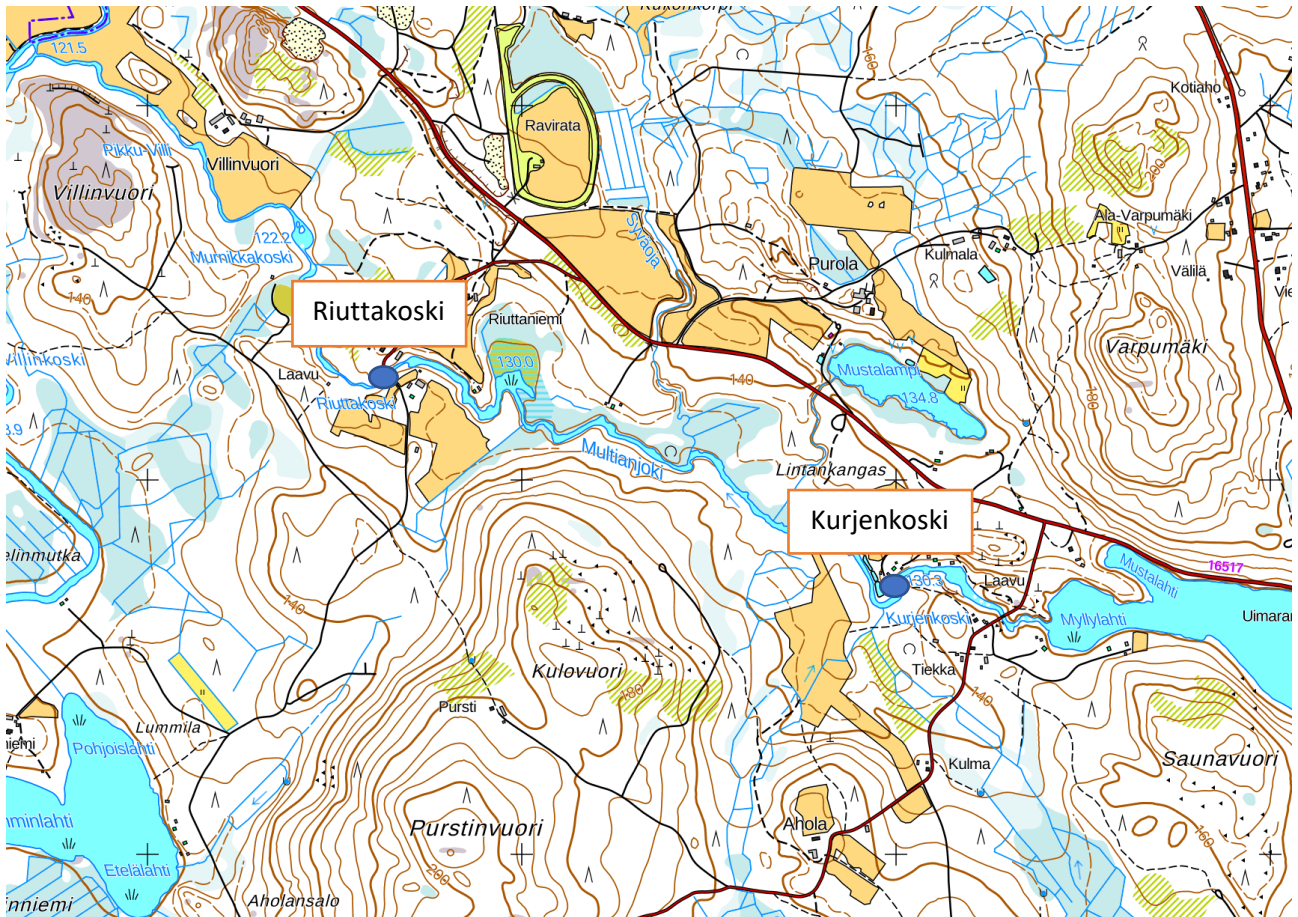
Kuva 5. Myllylänjoki, ASU 27 seuranta-alan kalatiheyksiä 2004-2024. Vuoden 2004 mahdollisista istutuksista ei ole tietoa.

Tarkastelu

Asunnan reitin taimenkanta on ilmeisen harvalukuinen, mutta luonnonvarainen. Kunnostuksilla on saatu luotua laadukkaampaa elinympäristöä virtavesiin. Reitin vaellusyhteyden palauttaminen lisää reitin taimenkannan elinvoimaisuutta.

Multianjoki

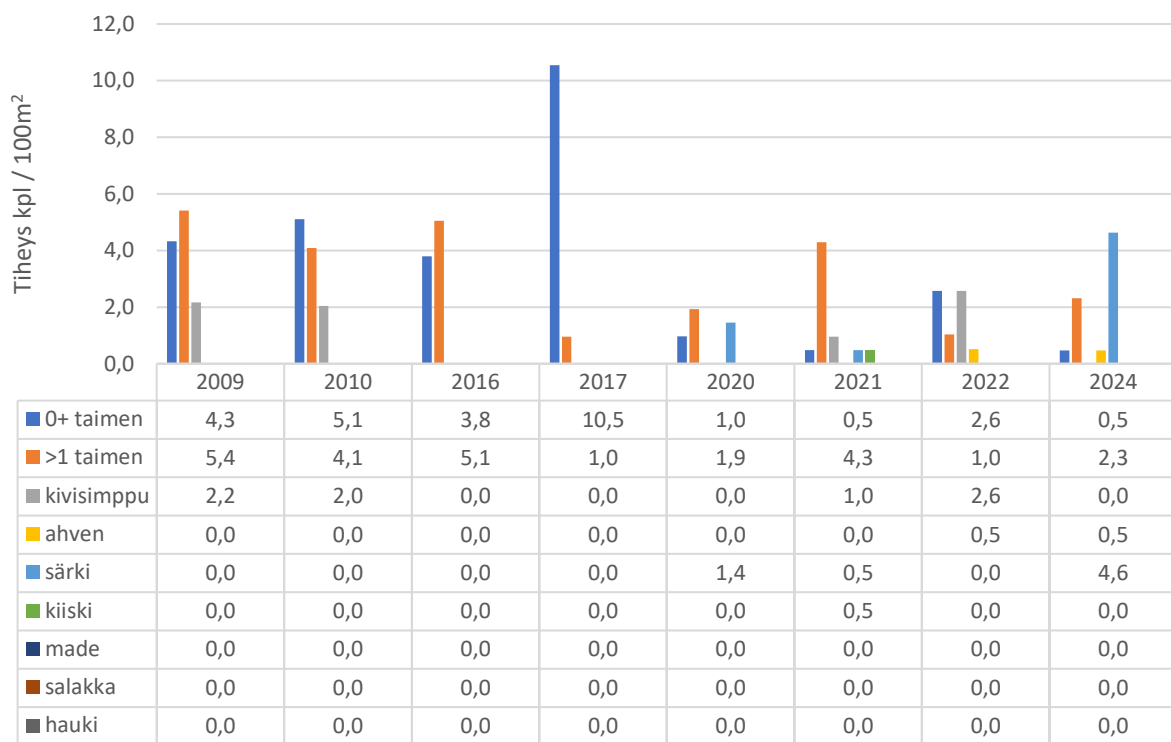
Multianjoelta Riuttakoskelta koekalastettiin koealat Riuttakoski Alempi (216 m²) ja Riuttakoski Ylempi (100 m²) alat sekä Kurjenkoskelta Kurjenkoski Alempi (153 m²) Kurjenkoski Ylempi (107,5 m²) alat (kuva 6.).

Kuva 6. Multianjoen koealojen sijainti.

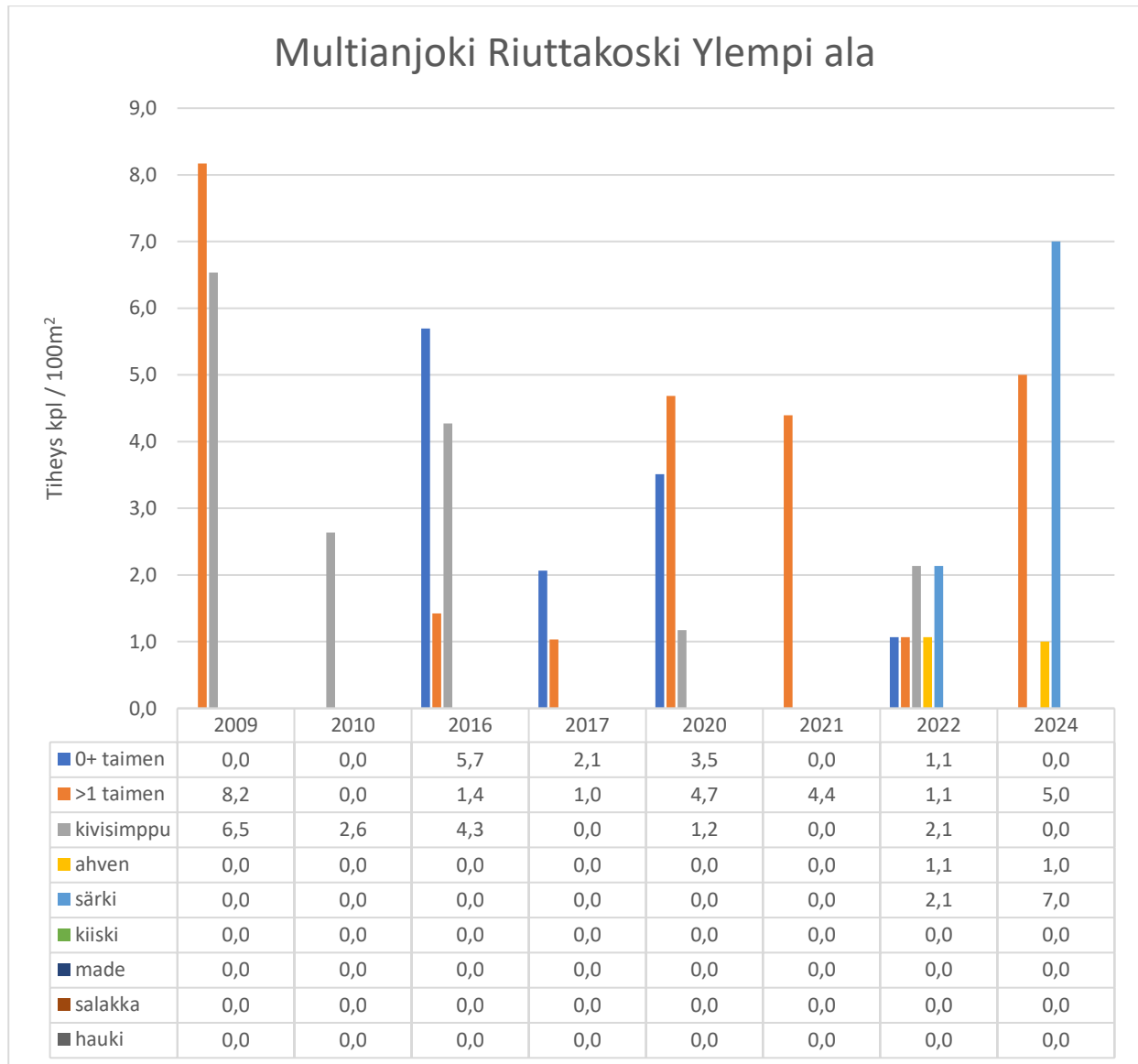
2024 Riuttakoski Alempi koealalta saatiin saaliiksi yksi 80 mm:n 0+ taimen sekä 5 kpl 130-240 mm:n pituisia taimenia. Taimenet olivat rasvaevällisiä ja peräisin todennäköisesti joen omasta tuotannosta. Lisäksi saaliiksi saatiin 10 kpl särkiä. (Kuva 7.)

Multianjoki Riuttakoski Alempi ala

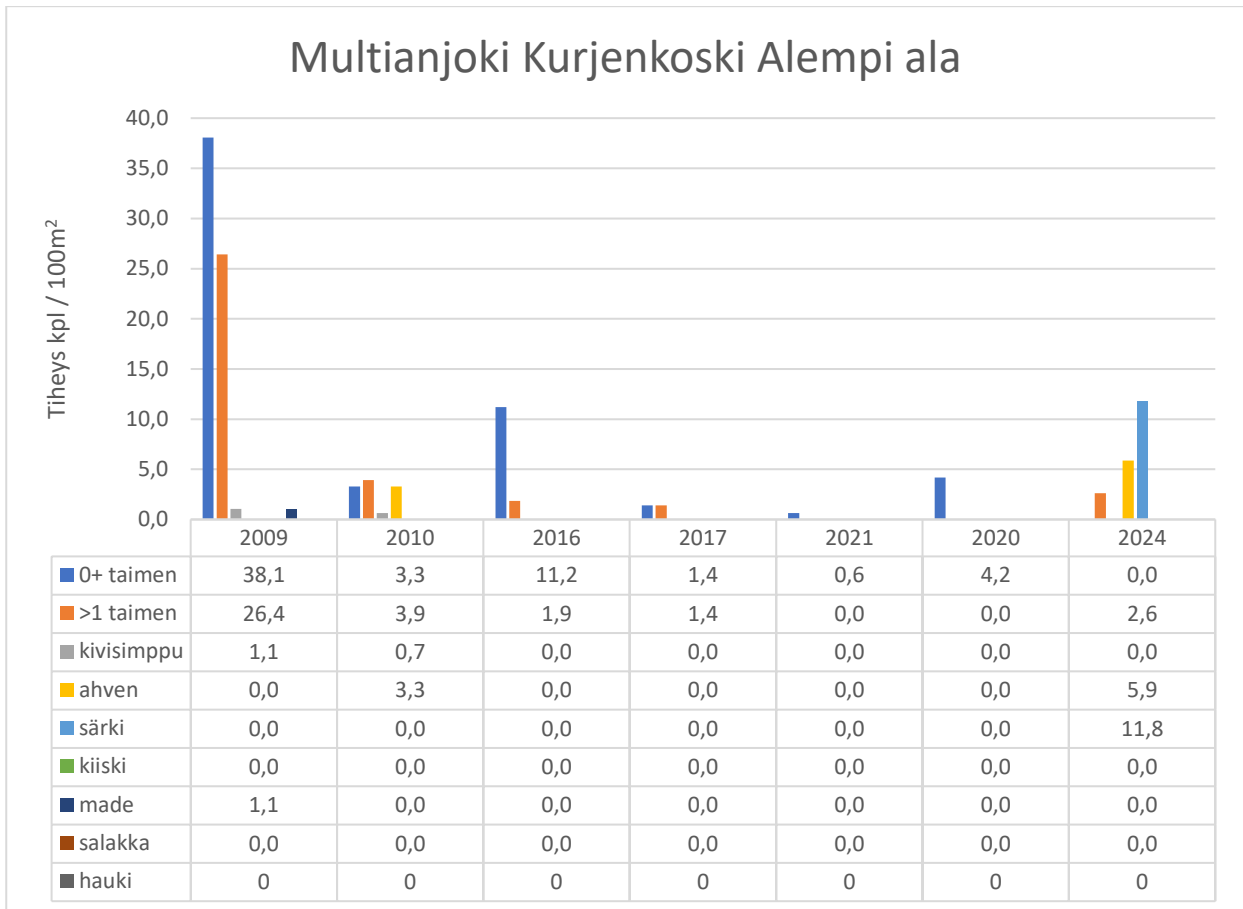
Kuva 7. Multianjoen, Riuttakoski Alempi seuranta-alan kalatiheyksiä 2009-2024.

2024 Riuttakoski Ylempi koealalta saatiin saaliiksi 5 kpl 110-195 mm:n pituisia taimenia. Taimenet olivat rasvaevällisiä. Lisäksi saaliiksi saatiin 7 kpl särkiä ja 1 ahven. (Kuva 8.)

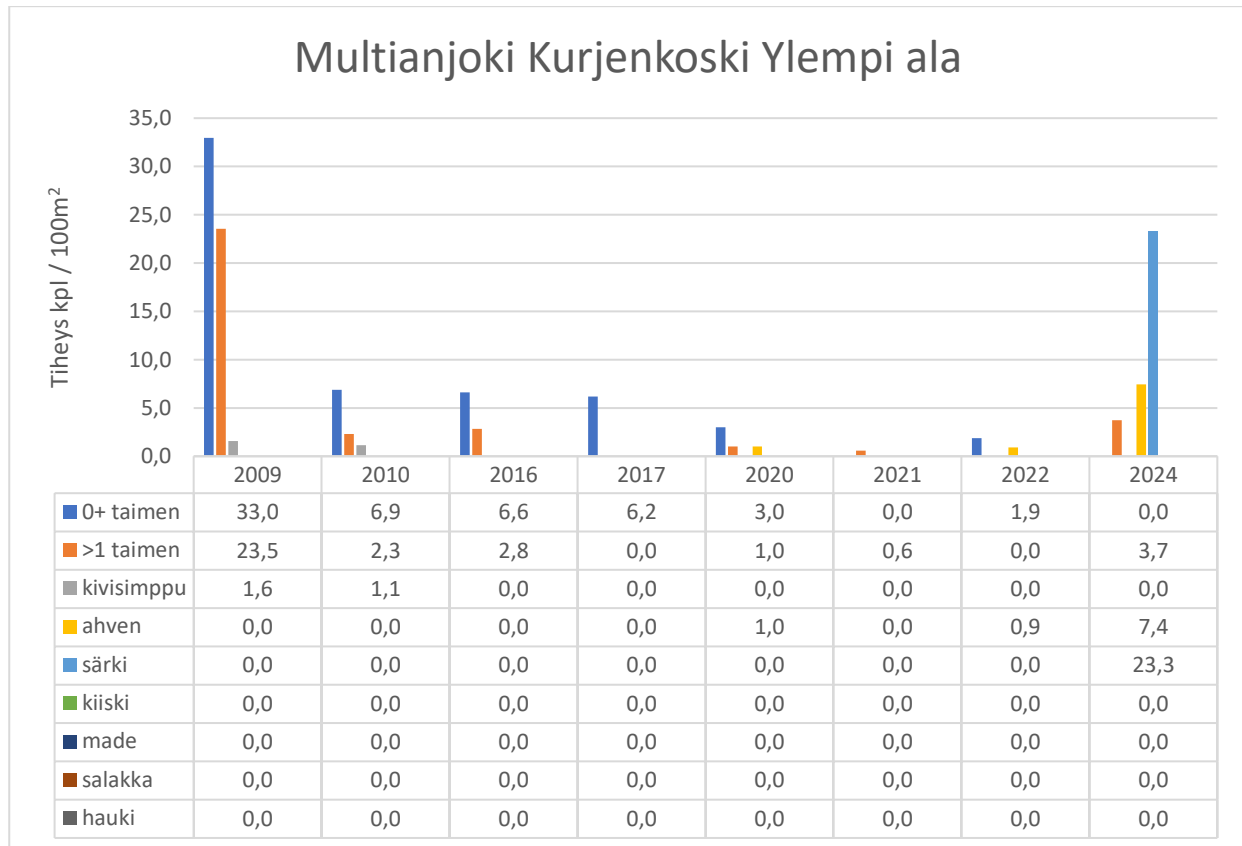
Kuva 8. Multianjoen, Riuttakoski Ylempi seuranta-alan kalatiheyksiä 2009-2024.

2024 Kurjenkosken Alempi koealalta saatiin saaliiksi neljä kpl 170-360 mm taimenta. Taimenet olivat rasvaevällisiä. . Lisäksi saaliiksi saatiin 9 kpl ahvenia ja 18 kpl särkiä. (Kuva 9.)

Kuva 9. Multianjoen, Kurjenkoski Alempi seuranta-alan kalatiheyksiä 2009-2024.

2024 Kurjenkosken Ylempi koealalta saatiin saaliiksi 4 kpl 155-180 mm:n pituisia taimenia. Taimenet olivat rasvaevällisiä. Lisäksi saaliiksi saatiin 25 kpl särkiä ja 8 kpl ahvenia. (Kuva 10).

Kuva 10. Multianjoen, Kurjenkoski Ylempi seuranta-alan kalatiheyksiä 2009-2024.

Tarkastelu

Multianjoessa on koekalastusten perusteella harvahko luontaisesti lisääntyvä taimenkanta, joka on todennäköisesti hyötynyt viime vuosina alueella tehdyistä kunnostustoimista. Multianjoen koskilla on viime vuosina havaittu myös kookkaita kutukaloja (Miso Heinäaho) jotka mahdollisesti vaeltavat syönnökselle reitin järviältaille.

Yltiän reitti

Yltiän reitillä selvitettiin kalakantoja sähkökoekalastuksin yhteensä Joenpolvenjoella ja Alasenjoella. Koealojen sijainti on esitetty kuvassa 6.

